

KONJUNKTURRAPPORT FÖR DALARNA

Om rapporten

Region Dalarna jobbar med näringslivsutveckling i form av företagsstöd, entreprenörskap, innovation, kompetensförsörjning samt export- och investeringsfrämjande.

Vår nya rapport beskriver Dalarnas näringsliv, arbetsmarknad och demografi utifrån den senaste statistiken. Rapporten är framtagen av projektet Business Region Dalarna.

Ambitionen med rapporten är att följa ett antal parametrar för att visa hur det går i länet. Har du önskemål om saker du tycker att vi ska visa kring Dalarnas näringsliv och utveckling i rapporten är du välkommen att höra av dig till oss.

business.regiondalarna@regiondalarna.se
www.dalarnasutveckling.se

Utgivningsdatum: September 2026

Innehållsförteckning

Förord	3
Näringsliv och entreprenörskap	5
Arbetsmarknad och kompetensförsörjning	17
Demografi	27

Premiär för Konjunkturrapport Dalarna!

Det här är den första rapporten som ges ut för att regelbundet ta tempen på näringslivet i Dalarna med hjälp av statistik och fördjupningar. Se därför detta som en prototyp. Vi skruvar och justerar utifrån synpunkter och tips vi får!

Det är väldigt stimulerande att verka i Dalarna just nu. Förutom det oroliga världsläget, som förstås påverkar våra företag och oss alla så händer väldigt mycket kul i länet. Hitachi Energys expansion i Ludvika-Smedjebacken som drivs på av energiomställningen har de flesta koll på men ringarna på vattnet, som bland annat Smedjebackens näringslivschef Roger Sjöberg märker av, är också intressanta. I intervjun med honom får vi också del av hans tips för ett starkare näringslivsklimat.

Besöksnäringen växer också vidare och det är inte bara nya liftar. På Dalating i våras fick vi höra om SITE-projektets försök med självkörande bussar i Sälen som till vintern också startar i Idre. Besökarnas vilja att slippa ta bilen till backen och agera hållbart märks. På samma breddgrad som Idre gör Caroline Lenner och Orsa Stenhuggeri en fantastisk resa som Mikael Källman intervjuat henne om. Victor Ericsson på Svenskt Näringsliv i Dalarna har också fått besök av Mikael och Victor berättar om vårt breda näringsliv, stark export och imponerande innovationskraft ger motståndskraft, men också utmaningar.

Den här Konjunkturrapporten ges ut av Business Region Dalarna som är ett projekt som ska samla de kommunala näringslivsenheterna och länets företagsfrämjande organisationer i ett partnerskap för att ytterligare kunna förbättra service och stöd till Dalarnas företag.

Evelina Hilmerzon
Regional utvecklingsdirektör, Region Dalarna

Dalarna är ett län i förändring. Här sker den gröna omställningen precis just nu, med världsledande industriföretag som Hitachi Energy som möjliggör elektrifieringen av samhället. Vår erfarna stål- och verkstadsindustri accelererar hela Sveriges gröna produktion med omställning för fossilfrihet och minskade utsläpp. I Dalarna finns också en av världens modernaste gruvor, även om den just nu behövt gå ner i produktion, och här finns också en omfattande skogsindustri, en innovativ livsmedelsbransch och en växande besöksnäring som 2025 passerade 1 miljon utländska gästnätter.

A photograph of three people in a bright, modern office environment. On the left, a woman with long brown hair is seen in profile, smiling. In the center, a man with a beard and dark hair tied in a bun is smiling. On the right, a man with blonde hair is smiling and holding a black coffee cup. The background features large windows with a grid pattern, letting in bright light.

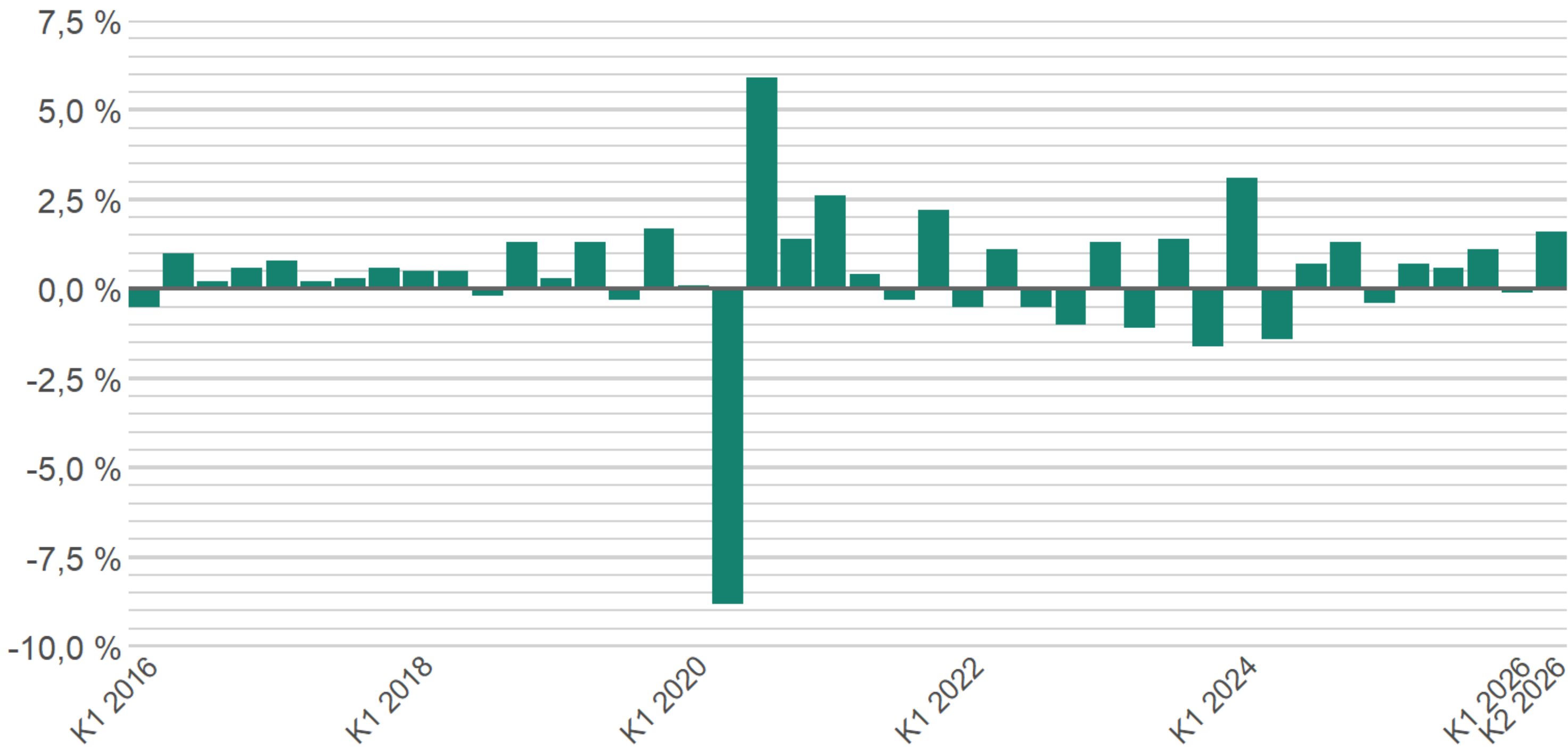
NÄRINGSLIV OCH ENTREPRENÖRSKAP

8500 aktiebolag
2650 enskilda firmor
150 handelsbolag
100 ideella föreningar
130 bostadsrättsföreningar
70 ekonomiska föreningar
40 enkla bolag
20 stiftelser och fonder
3 sparbanker
1 ömsesidigt försäkringsbolag

Totalt har vi 12 000 aktiva verksamheter i Dalarna med en omsättning på minst 500 000 kronor under 2025.

*Dalarnas ekonomi har vuxit långsamt sedan 2022.
Nu finns tecken på att utvecklingen håller på att bli
starkare och att framtidstron ökar, men osäkerheten
är fortfarande stor.*

Procentuell förändring i Sveriges BNP jämfört med föregående kvartal

Källa: Statistiska centralbyrån
Beabetning: Samhällsanalys, Region Dalarna
K1 och K2 står för Kvartal 1 och Kvartal 2

Stabilitet i sten – mitt i en skakig konjunktur

På Orsa Stenhuggeri bryts stenen långsamt och affärerna skapas med eftertanke. Företaget är ett familjeföretag med rötter i 1980-talet och med ett tydligt signum: den unika rosa Orsasandstenen. I dag drivs verksamheten av vd:n Caroline Lenner, som kombinerar traditionellt hantverk med moderna investeringar.

När många företag känner av en svajig konjunktur är Carolines bild nyanserad. Hon ser hur kollegor i mer konsumentnära branscher märker av att kunder håller hårdare i plånboken. Renoveringar skjuts upp, nybyggen väntar. Men Orsa Stenhuggeri verkar i en mer stabil nisch. Gravstenar påverkas inte av lågkonjunktur – och större bygg- och restaureringsprojekt planeras ofta flera år i förväg.

Samtidigt är omvärlden påtaglig. Högre kostnader för drivmedel, el och insatsvaror känns även här. Men företagets styrka ligger i det långsiktiga: ett eget material som ingen annan har, stora uppdrag och ett tydligt fokus på kvalitet och leveranssäkerhet.

De senaste åren har präglats av ett generationsskifte. Caroline har digitaliserat, investerat i ny maskinpark och utvecklat organisationen. Inför det kommande året hoppas hon få arbetsro – att skörda resultat, finslipa strukturer och fortsätta leverera med hög kvalitet. Hennes budskap till politiken är tydligt men lågmält: fortsatt förenkla. Småföretag vill göra rätt, men detaljkrav och administration tar alltmer tid från kärnverksamheten.

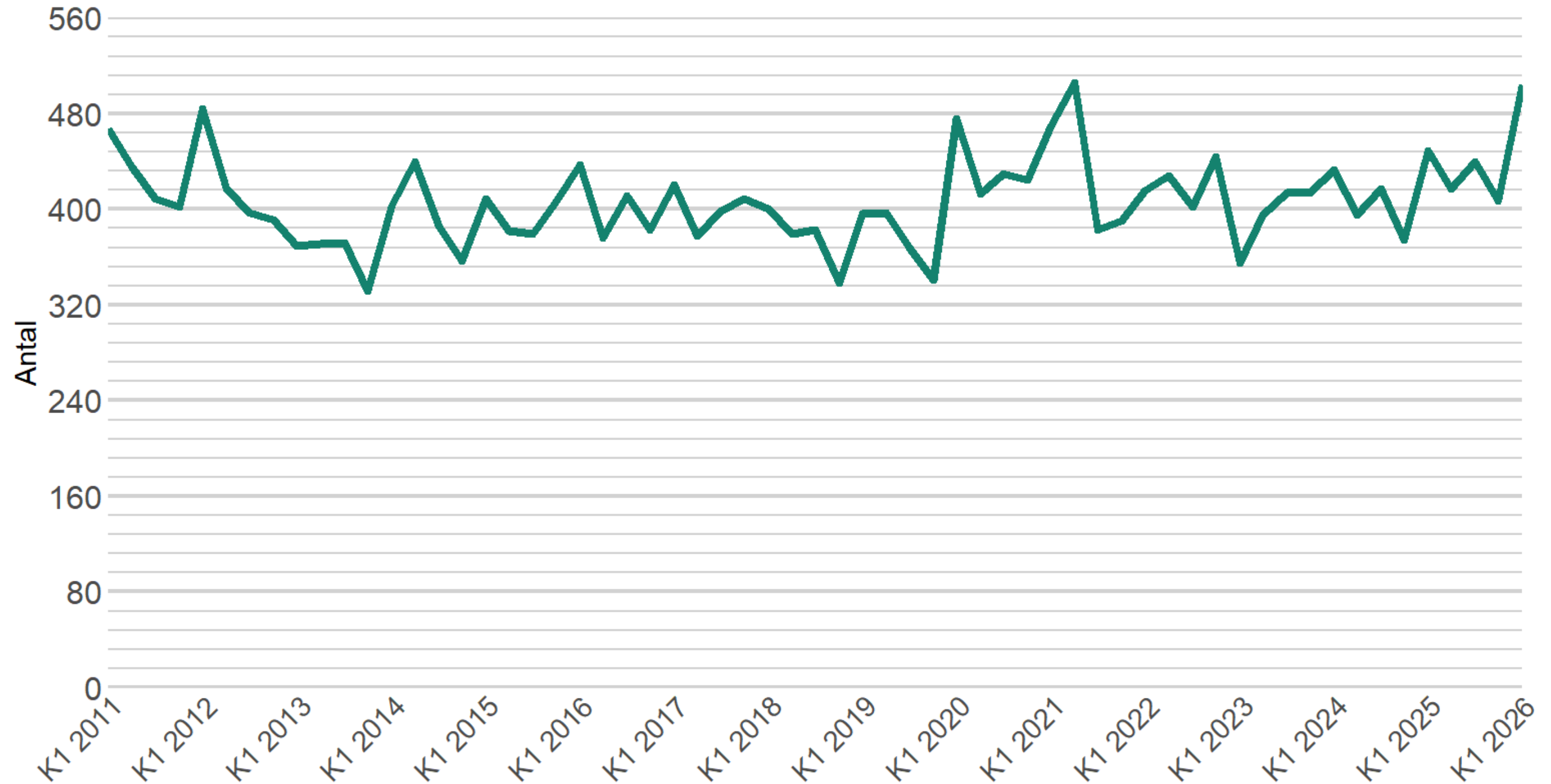
Caroline avslutar med att skicka med en tydlig uppmaning till andra företagare: det finns stöd och rådgivning att få, inte minst nu i skakiga tider. Börja att prata med kommunens näringslivskontor så kan de lotsa dig vidare.

504 företag

startades i Dalarna under första kvartalet 2026. Under andra kvartalet startades 500, vilket visar att den höga nivån håller i sig.

Antal nystartade företag per kvartal i Dalarna

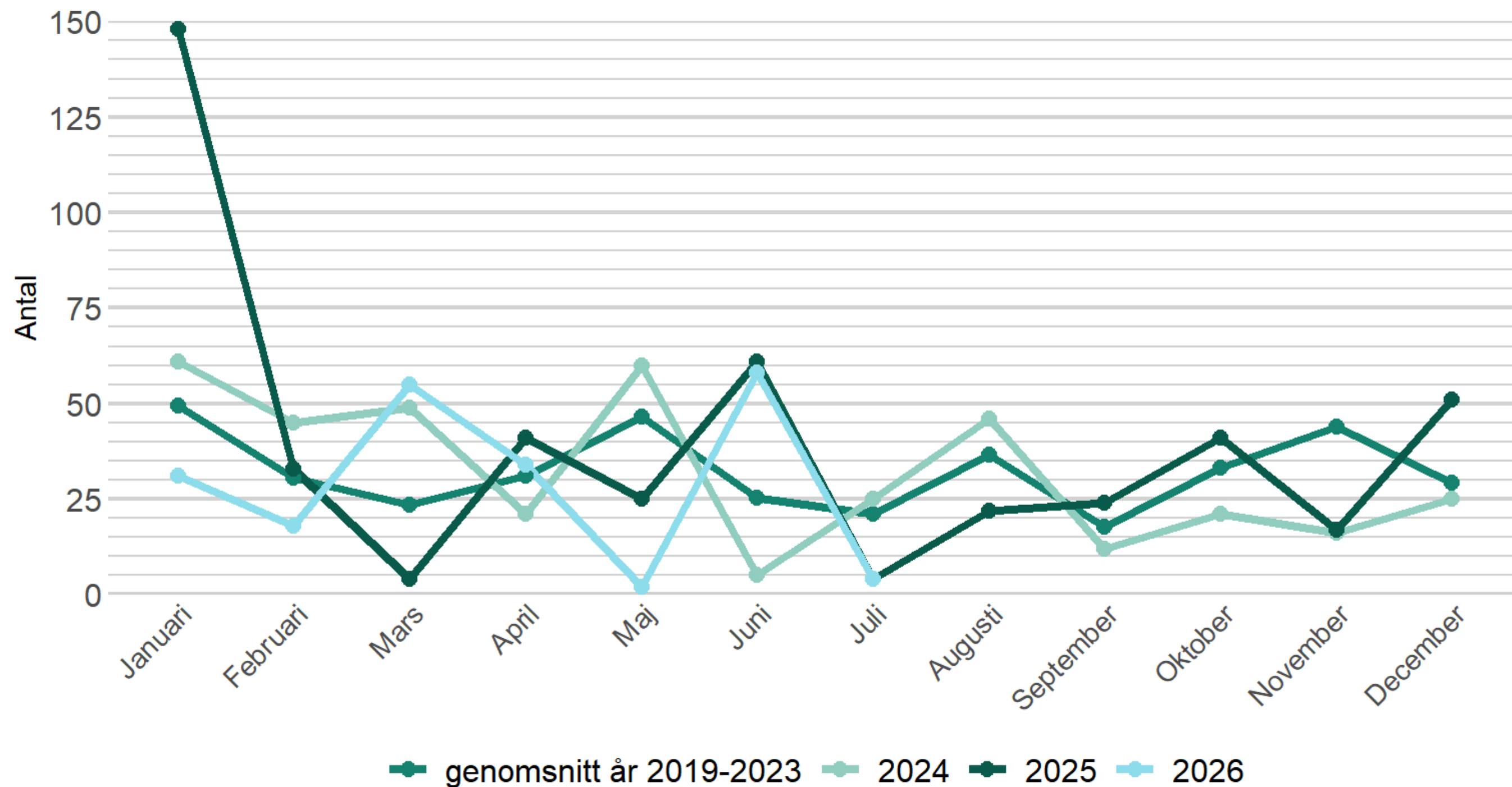
Källa: Tillväxtanalys

Beabetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

K1 står för Kvartal 1

Antalet anställda som berörs av konkurser varierar mycket mellan månaderna. Under 2026 har många varsel kopplats till produktionsstörningarna vid Bolidens gruva i Garpenberg.

Antal anställda berörda av konkurser i Dalarna

Källa: Tillväxtanalys

Beabetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

Intervju: Roger Sjöberg, näringslivschef, Smedjebackens kommun

Rak dialog och en kopp kaffe med företagen – så klättrar Smedjebackan snabbast i Sverige

Hur skapar man Sveriges mest förbättrade företagsklimat på tio år? Fråga Roger Sjöberg, näringslivschef i Smedjebacken. Hans recept: var lokal, var rak och svara snabbt. – Jag bestämde mig tidigt för att vara väldigt rak. Det här fixar vi, det här fixar vi inte och varför", säger Roger.

Näringslivskontoret ligger medvetet utanför kommunhuset, på en gård där företag och föreningar kan låna konferensrum gratis. Tröskeln ska vara låg, gärna samtal över en kopp kaffe på macken vid halv sju på morgonen där Roger hinner med en snabb första runda tillsammans med lokala företagare. För Roger är vardagsmötena minst lika viktiga som formella dialoger.

Bakom förbättringen i Svenskt Näringslivs mätning ser Roger flera faktorer, ett djupt lokalt kontaktnät, en politisk ledning som bjuder in alla partier i besluten och en tydlig vilja att lyfta fram näringslivet. Attityden i bygden har också förändrats. Förr kunde en fin bil väcka misstankar om skattefusk, idag firas framgång öppet.

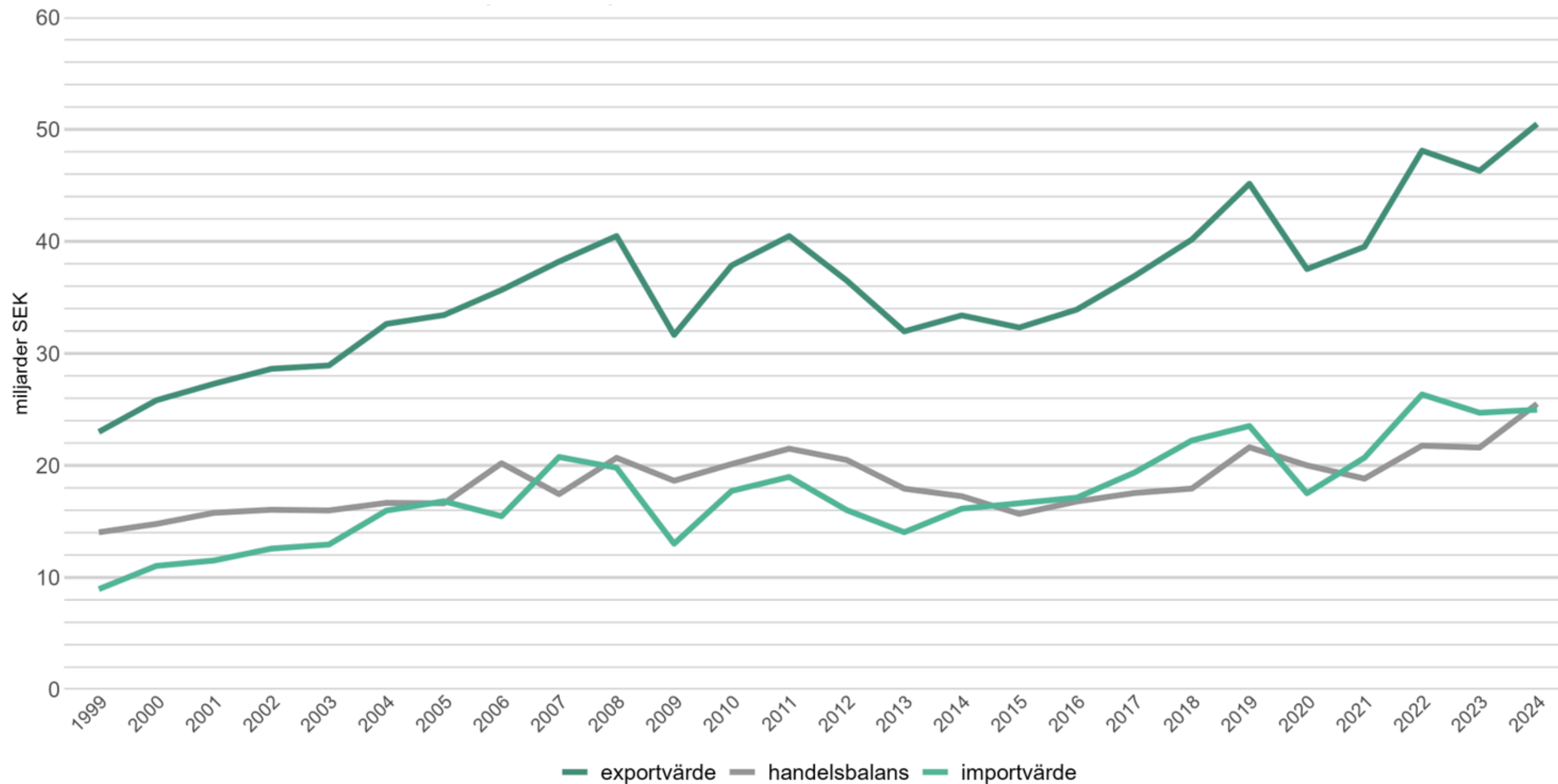
Läget för företagen är övervägande starkt. Tillverkningsindustrin, med Hitachi som lokomotiv, står för omkring 35 procent av strukturen. Upplysningscentralens (UC) kreditbedömningar visar att 97 procent av företagen mår ekonomiskt bra och många väljer att stärka företaget istället för att ta ut vinst.

När Roger besöker företag handlar samtalen sällan om problem. I den lilla kommunen känner alla varandra, vilket ger snabba, personliga lösningar, och stolthet över att lyckas. Rogers viktigaste råd till andra näringslivskontor? Svara snabbt, var lösningsorienterad och våga säga nej, men förklara varför. Så bygger man förtroende, ett samtal i taget.

Dalarna har passerat 50 miljarder i exportvärde enligt senaste tillgängliga siffror. Samtidigt har handelsbalansen stigit till ett överskott på 25 miljarder (skillnaden mellan export och import). Dalarnas varuexport utgörs till 90% av produkter från tillverkning och utvinning och Dalarnas största exportmarknader är Tyskland, USA och Norge.

Import, export och handelsbalans i Dalarna

Källa: Dalarnas mikrodatabas

Beabetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

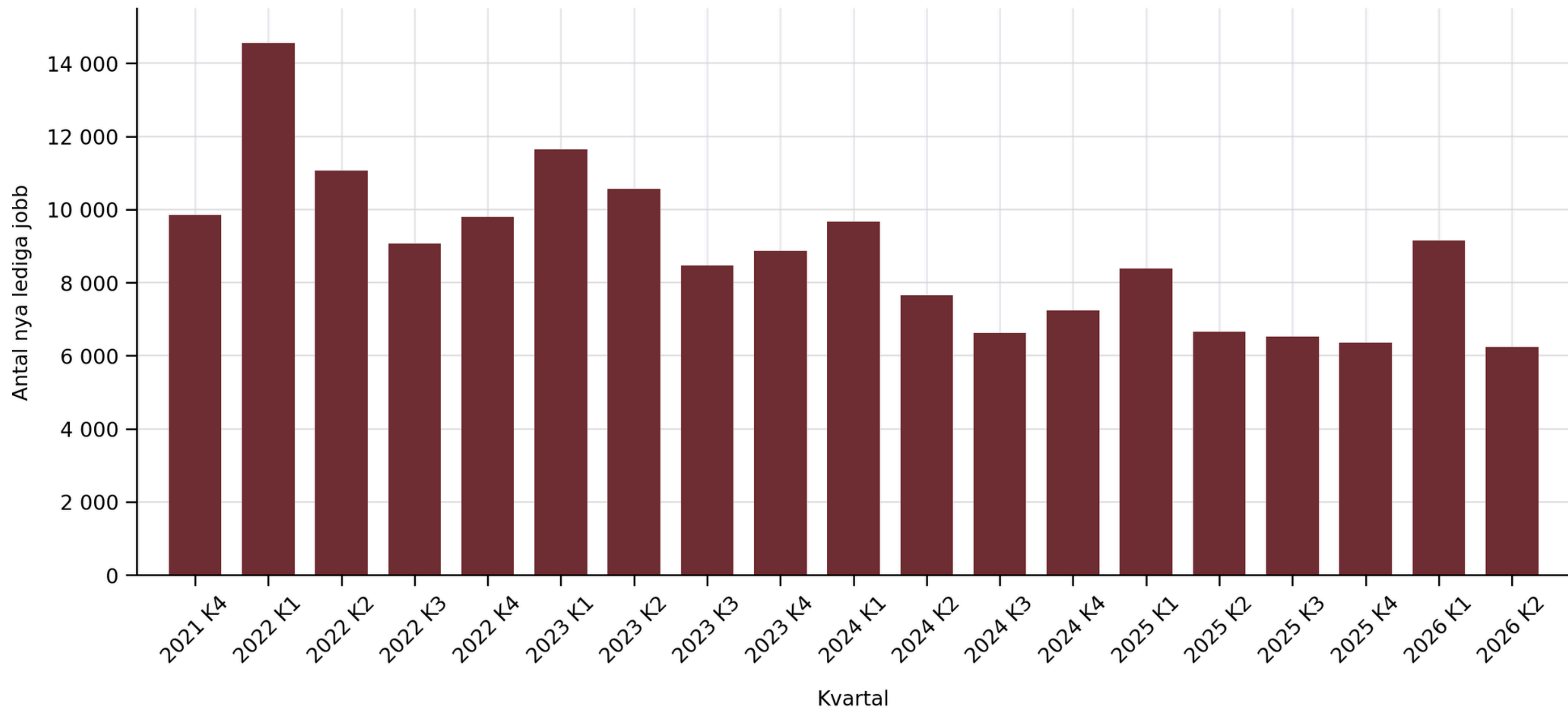
Diagramförklaring: Handelsbalans definieras som exportvärde minus importvärde

ARBETSMARKNAD OCH KOMPETENSFÖRSÖRJNING

I Dalarna har mellan 6 000 och 8 000 jobb annonserats varje kvartal under 2026. Efterfrågan på arbetskraft är fortsatt stor, och alla lediga jobb syns inte i platsannonserna.

Nya lediga jobb per kvartal i Dalarnas län

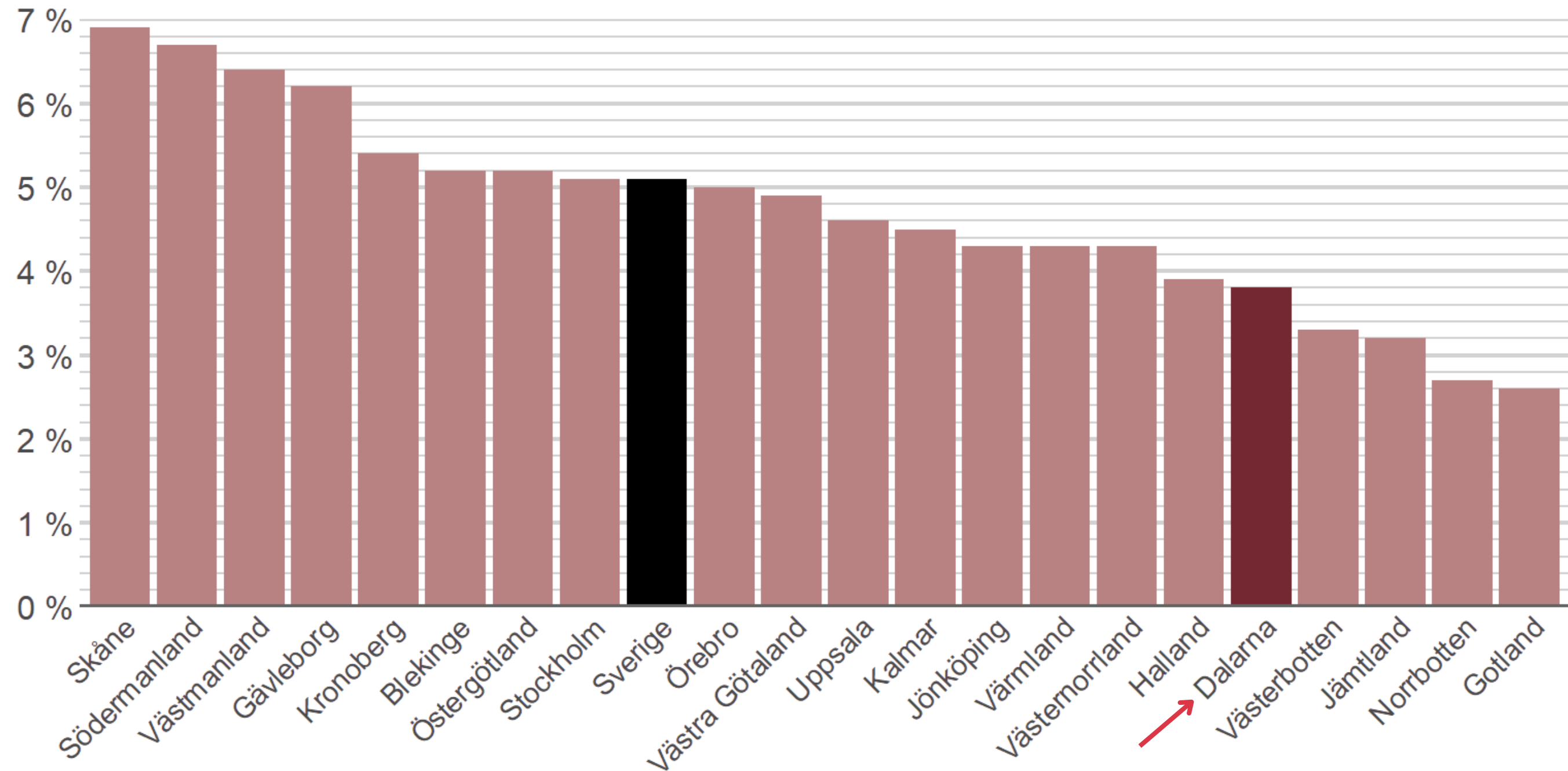

4,1 %

Arbetslösheten i Dalarna ligger på 4,1 %, vilket är lägre än övriga Sverige (5,7 %). I juni 2026 hade de flesta kommunerna 2–4 procents arbetslöshet, lägst i Gagnef med 2,1 procent.

Arbetslöshet i åldersgruppen 20–64 år i juni 2026

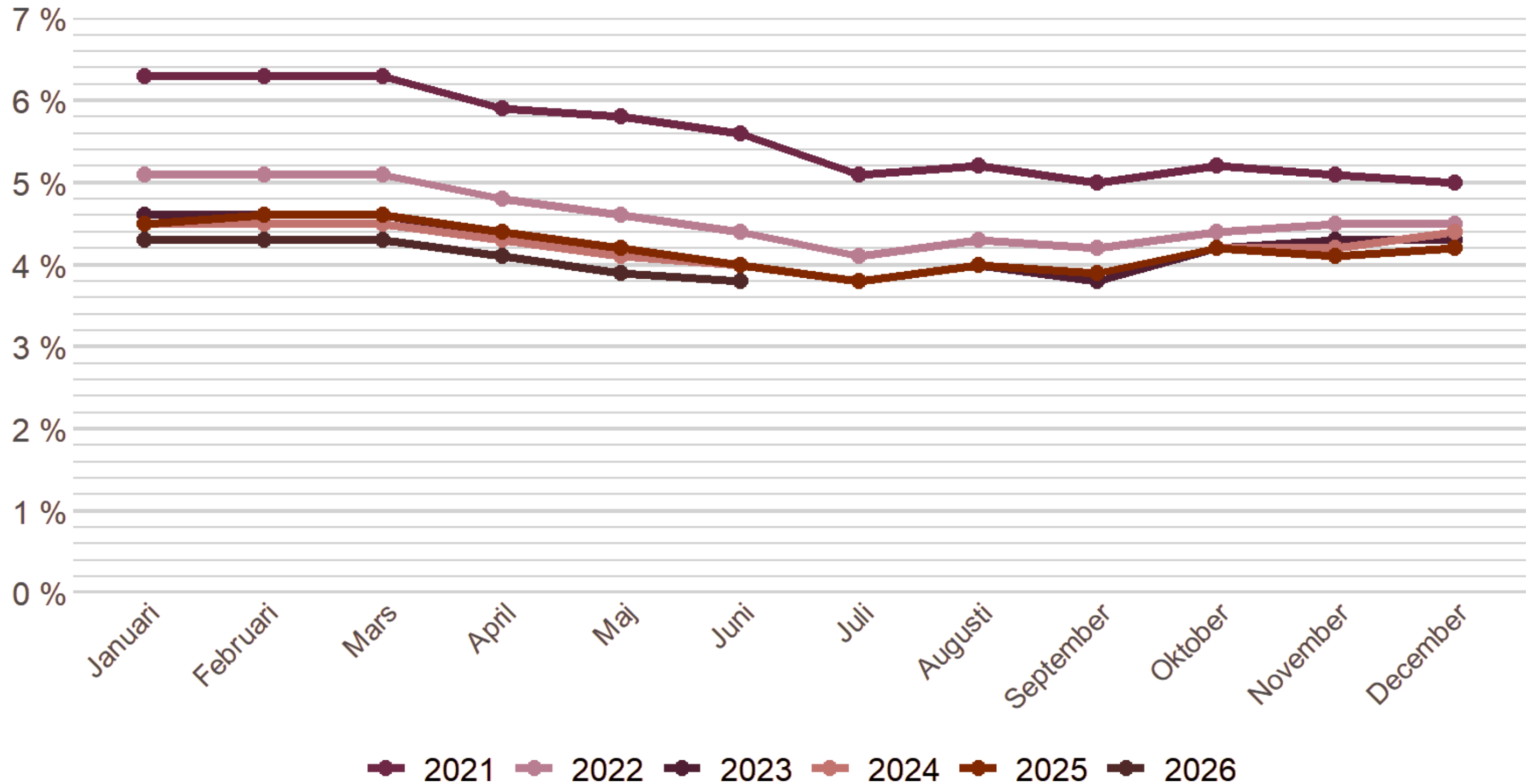

Källa: Statistiska centralbyrån

Beabetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

Diagramförklaring: Andelen av personer i arbetskraften som är arbetslösa

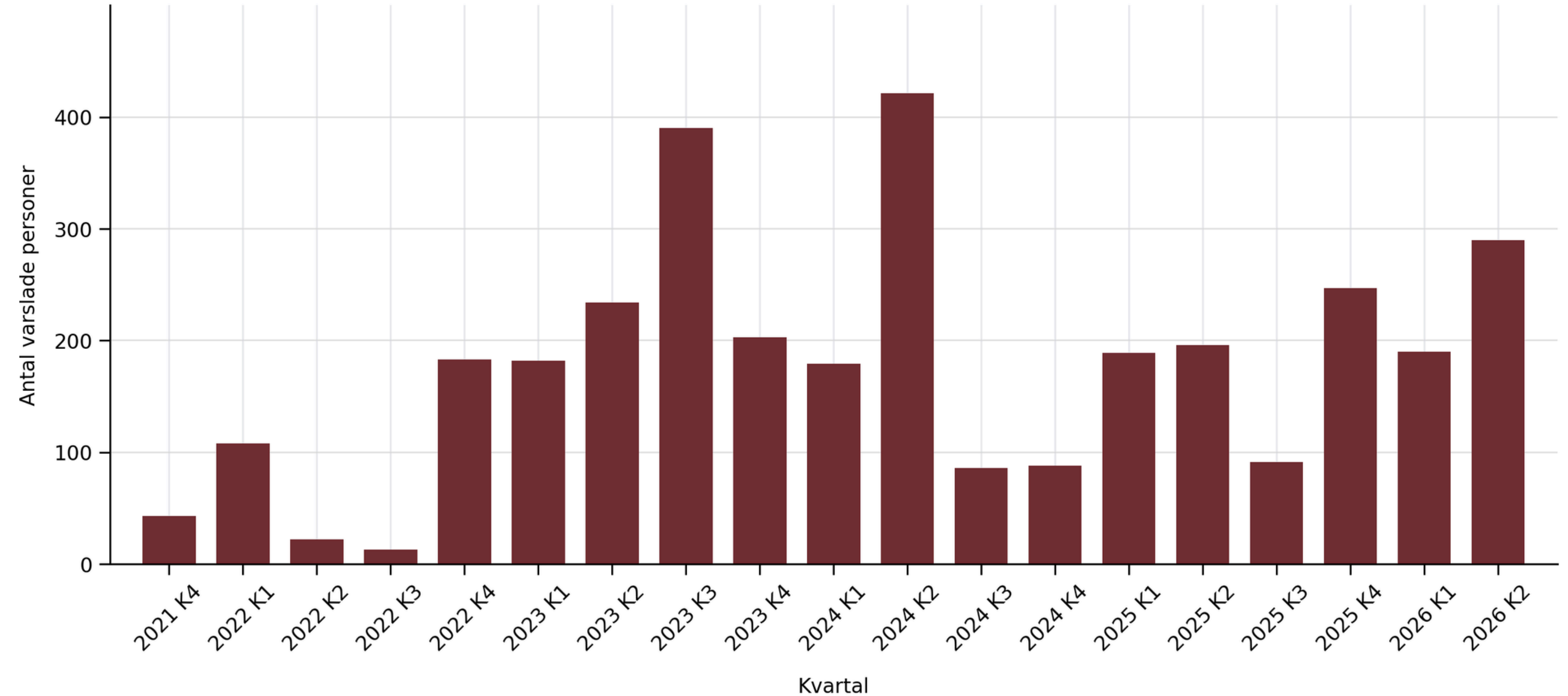
Arbetslöshet i åldersgruppen 20-64 år i Dalarna

Källa: Statistiska centralbyrån

Beabetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

Antal varslade personer per kvartal i Dalarnas län

Intervju: Victor Ericsson, regionchef Dalarnas län, Svenskt Näringsliv

Dalarnas företagsklimat på rekordnivå – men oron för framtiden växer

Den försiktiga optimismen i Dalarna har stannat upp och företagen ser oroligt på framtiden. Efter år av pandemi, krig och lågkonjunktur är behovet av tillväxt stort – men omvärldsläget bromsar investeringar. – Den efterlängttade återhämtningen har fått sig en törn, säger Victor Ericsson, regionchef för Svenskt Näringsliv i Dalarna.

Samtidigt visar Svenskt Näringslivs undersökning Lokalt företagsklimat 2026 att länet når sitt högsta betyg hittills – 3,7, vilket är över riksgenomsnittet på 3,5.

– Utvecklingen bekräftar en långsiktig trend av förbättrade relationer mellan företag och kommuner, vilket vi är jättegglada för, säger Victor.

Men oron är påtaglig. Företag tvekar inför investeringar när omvärlden är osäker, samtidigt som många småföretag håller kvar personal i hopp om att snabbt kunna växla upp när det vänder. Den viktigaste frågan just nu är kompetens. Mer än hälften av företagen pekar ut kompetensförsörjning som sitt största tillväxthinder, ett gemensamt ansvar där både näringsliv och utbildningssystem behöver bidra.

Samtidigt sticker Dalarna ut positivt: ett brett näringsliv, stark export och imponerande innovationskraft ger motståndskraft. Men de verkliga utmaningarna är strukturella – kompetensbrist, regelbörda och bristande godsinfrastruktur.

– Kakan måste växa. Fler företag måste kunna växa, anställa och exportera, säger Victor.

Vägvalet är avgörande. Genom att ta vara på styrkorna och stärka samverkan kan dagens ljusning bli morgondagens tillväxt.

Foto: Kate Gabor/Svenskt Näringsliv

Sysselsättningen utvecklas starkast kring Hitachi Energy i Västerbergslagen, men även inom bygg, statliga jobb, besöksnäring och företagstjänster. Jordbruk minskar mest procentuellt, men från relativt få sysselsatta.

Förändring i sysselsättning per bransch i Dalarna

Dalarnas län, jämförelse mellan kvartal 2 2025 och kvartal 2 2026

Källa: Statistiska centralbyrån

Beabetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

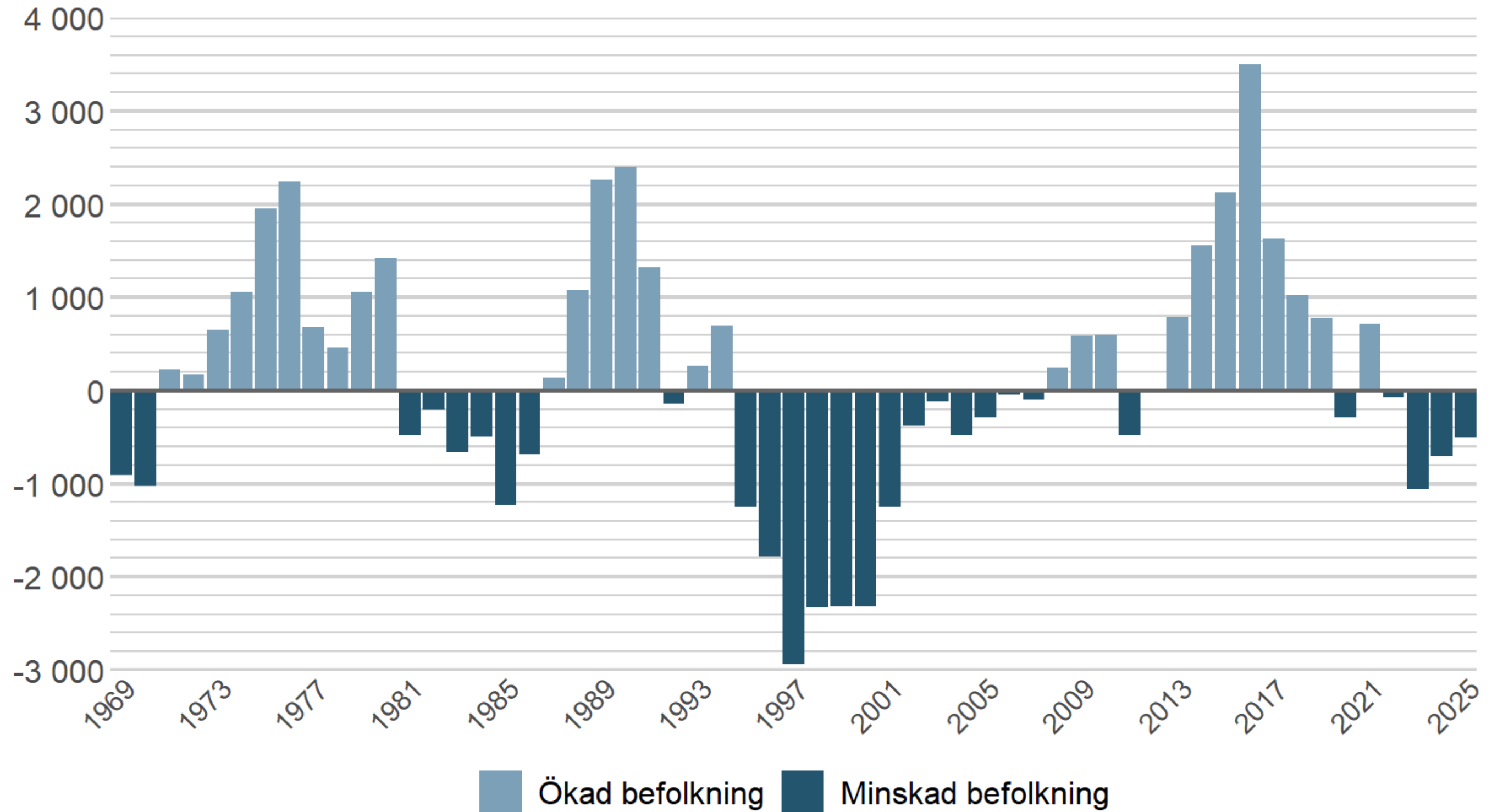

DEMOGRAFI

Efter den stora nedgången i mitten av 1990-talet har Dalarnas befolkning delvis återhämtat sig. Vid halvårsskiftet var 285 986 personer folkbokförda i länet.

Befolkningsutveckling i Dalarna

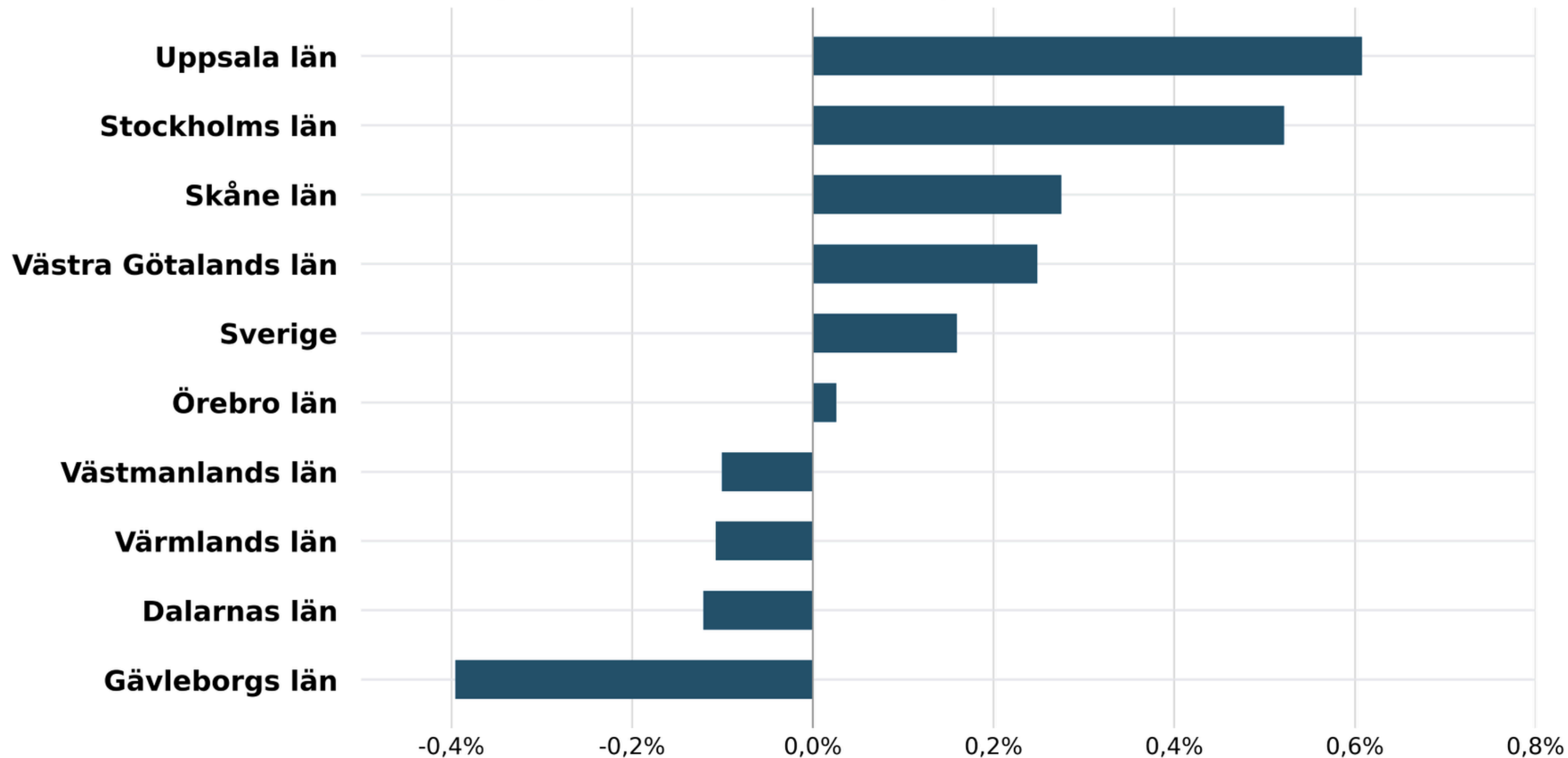
Källa: Statistiska centralbyrån

Beabetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

Dalarna tappar åter befolkning trots en stark arbetsmarknad. Flera initiativ arbetar därför för att bredda bilden av Dalarna och synliggöra länets möjligheter. Om trenden fortsätter kan Dalarna ha omkring 5 000 färre personer i arbetsför ålder 2035.

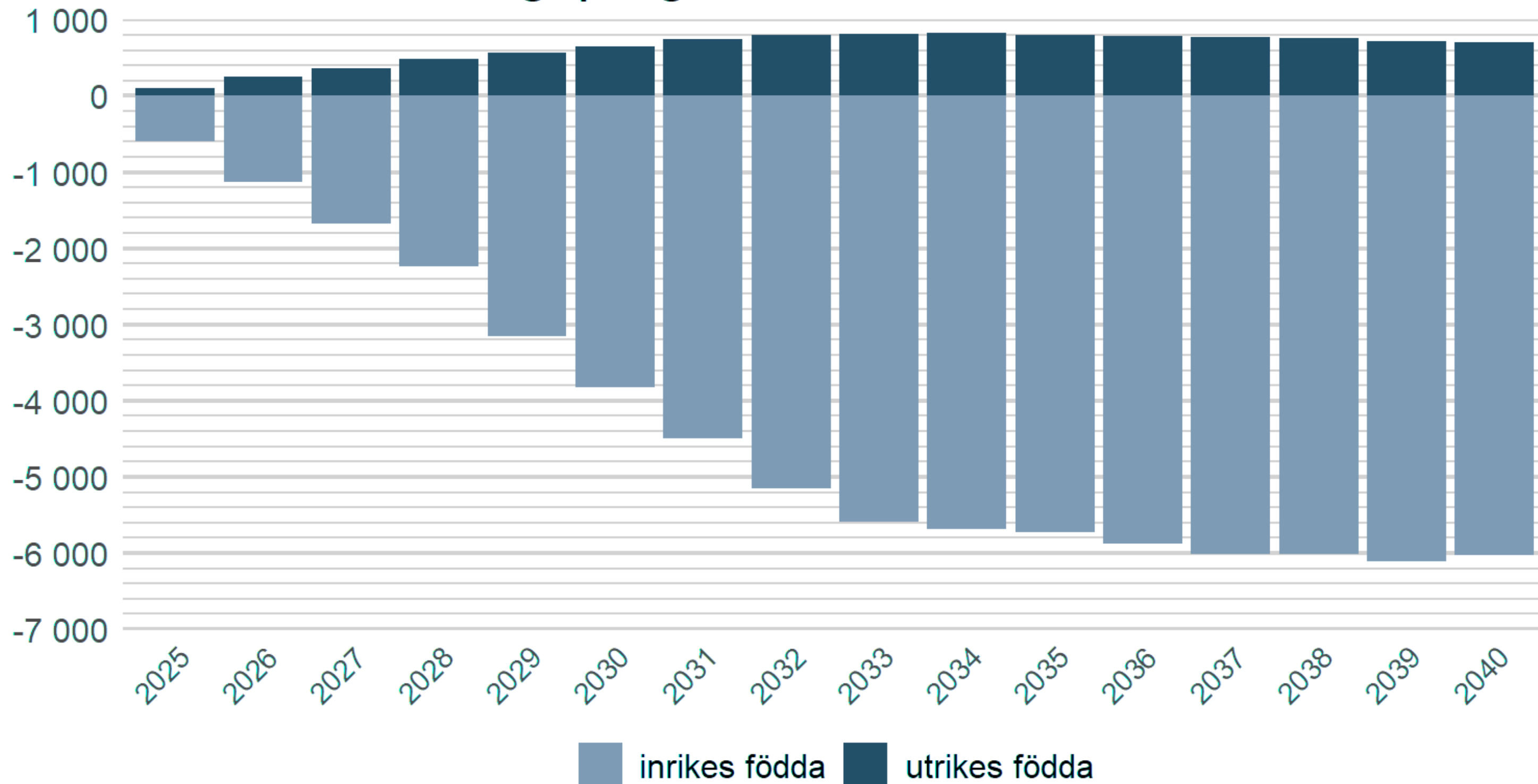
Befolkningsförändringar i Sverige

Förändring i procent första halvåret 2026 jämfört med första halvåret 2025

Källa: Statistiska centralbyrån

Befolkningsprognos 20-64 år i Dalarna

Källa: SCB:s öppna statistikdatabas

Bearbetning: Samhällsanalys, Region Dalarna

Diagramförklaring: Kumulativ förändring, dvs förändringen summeras varje år

